

İSTANBUL SANAYİ ODASI
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
VİZYONU

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

Değişimin adı
sürdürülebilir
üretim

Sıcak Gündem: AB Yeşil Mutabakat

Aralık 2019'da yayımlanan Avrupa Yeşil Mutabakat (European Green Deal); Avrupa Birliği (AB) ekonomisinin daha sürdürülebilir ve **2050 yılına kadar karbon nötr kıta** olmasını sağlamaya yönelik bir yol haritası olarak tanımlanmaktadır. AB ekonomisinin sürdürülebilir gelecek için dönüşümüne yönelik belirlenen bu adımlar; **İklim Hedefi, Temiz Enerji, Döngüsel Ekonomi, Binalarda enerji verimliliği, Taşımacılık, Tarım, Ekosistem ve Biyoçeşitlilik, Sıfır Kirlilik** olarak sıralanabilir.

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM - CBAM)

Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) AB'nin iklim hedefini gerçekleştirmesini sağlamak yönünde 2005 yılından bu yana uygulanan önemli bir piyasa düzenleme aracıdır. AB Yeşil Mutabakat ile birlikte AB ETS'nin AB dışı ülkeleri de kapsayacak şekilde genişletilmesi ihtiyaı oluşmuştur.

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) ile AB sınırını geçen **ihracat ürünlerinin içerdiği karbonu** AB ETS uygulamasına paralel biçimde fiyatlandırmaya başlayacaktır.

AB SKDM ile küresel iklim hedeflerinin gerçekleştirme amacının yanı sıra AB  reticileri **rekabet** gücünü de korumayı hedeflemektedir. AB içi üretim maliyetlerini artıran ETS sebebiyle özellikle enerji-yoğun ve ticarete açıklığın yüksek olduğu sektörler/ürünlerin  retimi ETS benzeri uygulamaların olmadığı ülkelere kayabilmektedir. Karbon yoğun üretimin AB dışına taşınması anlamına gelen ve «**Karbon Kaçağı**» olarak adlandırılan bu durum aynı zamanda AB için istihdam ve üretim azalışı anlamına gelmektedir.

Fit for 55 & SKDM

14 Temmuz 2021 tarihinde açıklanan "Fit For 55" Politika Teklif Paketi, net sera gazı emisyonlarını 2030 yılına kadar 1990 seviyelerine kıyasla en az %55 oranında azaltılması, 2050’de ise iklim nötr kıta olma hedefine ulaşmaya yönelik eylemleri içermektedir. Teklif paketinde, sosyal, sanayi, enerji, doğa ve orman, ulaştırma ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) (Carbon Border Adjustment Mechanism - CBAM) konularına ilişkin politika belgeleri ve bilgi notları yer alıyor.

- İlk aşamada karbon riski en yüksek olan çimento, demir-çelik, alüminyum, gübre ve elektrik sektörlerine odaklanılacaktır.
- Komisyonun önerisine göre, SKD için 2025'in sonuna kadar bir geçiş aşaması olacaktır.
- 2026 itibariyle tam olarak devrede olduğunda, aşağıdaki gibi çalışacaktır:
- SKD kapsamındaki malların AB ithalatçıları, SKD sertifikaları da satın alabilecekleri ulusal makamlara kaydolacaktır. Sertifikaların fiyatı, salınan €/ton CO2 olarak ifade edilen AB Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) tahsislerinin haftalık ortalama açık artırma fiyatına bağlı olarak hesaplanacaktır.
- AB ithalatçısı, her yıl 31 Mayıs'a kadar, önceki yıl AB'ye ithal edilen malların miktarını ve bu mallardaki gömülü emisyonları beyan edecektir.
- İthalatçılar, üçüncü ülke üreticilerinden alınan doğrulanmış bilgilere dayanarak, ithal edilen malların üretimi sırasında zaten bir karbon fiyatının ödendiğini ispatlayabilirlerse, ilgili miktar nihai hesaplamadan düşebilecektir.

Döngüsel Ekonomi Eylem Planı

Amaç;

- **Sürdürülebilir ürünleri** AB'de norm haline getirmek
- Tüketicileri ve **kamu alıcılarını** güçlendirmek
- **Elektronik ve ICT, piller ve araçlar, ambalaj, plastik, tekstil, inşaat ve binalar, gıda, su ve besin maddeleri** gibi kaynak kullanımının ve döngüsellik potansiyelinin yüksek olduğu sektörlerde odaklanmak
- **Daha az atık sağlamak**
- İnsanlar, bölgeler ve şehirler için döngüsellik çalışması yapmak
- Döngüsel ekonomi konusunda küresel çabalara öncülük etmek

Sürdürülebilir Ürün İnisiyatifi

- Kapsamlı ürün **sürdürülebilirlik ilkeleri** oluşturmak
- Daha fazla döngüsel ürün sağlamaya ve ürünler atık haline gelmeden müdahale etmeye (örn. Ürün-Hizmet modelleri, Onarım hizmeti, Yedek parça bulunabilirliği) yönelik kurallar
- Zorunlu **sürdürülebilirlik etiketlemesi** ve/veya değer zinciri hakkında bilgilerin bir **dijital ürün pasaportta** belirtilmesine ilişkin gereklilikler
- Ürünlerin kamu alımlarında zorunlu asgari sürdürülebilirlik gereklilikleri
- Gerekğinde **ürün yaşam döngüsü boyunca sosyal yönleri** ele alma gereksinimleri
- Geri dönüştürülmüş içeriğin veya yeniden üretimin kolaylaştırılması ve bu tür işlemlerde tehlikeli maddelerin kullanımını izlemek için üretim süreçlerine ilişkin önlemler
- Satılmayan dayanıklı malların imhasını yasaklanması

Türkiye'deki Gelişmeler

- 16 Temmuz tarihli Resmi Gazete'de "Yeşil Mutabakat Eylem Planı ile İlgili 2021/15 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi" yayınlandı.

Eylem Planı'nda;

- (1) *sınırdaki karbon düzenlemeleri,*
- (2) *yeşil ve dögüsel bir ekonomi,*
- (3) *yeşil finansman,*
- (4) *temiz, ekonomik ve güvenli enerji arzı,*
- (5) *sürdürülebilir tarım,*
- (6) *sürdürülebilir akıllı ulaşım,*
- (7) *iklim değışikliği ile mücadele,*
- (8) *diplomasi ve*
- (9) *Avrupa Yeşil Mutabakatı bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleri*

başlıkları altında belirlenen hedeflere ulaşılması amacıyla hayata geçirilecek eylemlere yer verilmiştir. Bu çerçevede, Eylem Planı 9 ana başlık altında toplam 32 hedef ve 81 eylemi içermektedir.

- Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin 21. Taraflar Konferansı'nda (COP21) kabul edilen ve Türkiye Cumhuriyeti adına da 22 Nisan 2016'da imzalanan Paris İklim Anlaşması 6 Ekim 2021'de TBMM'de onaylandı.

BM İklim Değişikliği Taraflar Konferansı 2021 - COP26

- İki hafta süren yoğun müzakereler sonunda 'Paris Kural Kitabı' tamamlandı ve COP tarihinde ilk defa kömür kullanımını aşamalı olarak azaltma kararı kabul edildi.
- ABD ve AB'nin inisiyatifiyle 100'den fazla ülke metan gazı salımını 2030'a kadar yüzde 30 azaltmayı öngören bir taahhütte uzlaştı.
- Aralarında Türkiye'nin de yer aldığı, dünya ormanlarının yüzde 85'inden fazlasına sahip ülkeleri temsil eden 100'den fazla dünya lideri, önümüzdeki on yılda ormansızlaşmayı durdurma sözü verdi.
- Toplam varlığı yaklaşık 130 trilyon dolar olan finans kuruluşları, 2050'ye kadar net sıfır emisyon taahhüdü verdi.
- İngiltere ve İtalya'nın öncülüğünde 23'ten fazla ülke eğitim sektörünün karbondan arındırılmasından okul kaynaklarının geliştirilmesine kadar ulusal iklim vaatleri ortaya koydu.
- 45 hükümet doğayı korumak ve daha sürdürülebilir tarım yöntemlerine geçmek için acil yatırım ve eylem sözü verdi.
- Gelişmekte olan ülkeler 2025 sonrası için iklim finansmanı bütçesini yılda 1,3 trilyon dolar olarak belirledi.
- 47 ülke, iklim değişikliğinin etkilerine dayanıklı, düşük karbonlu ve sürdürülebilir sağlık sistemleri kurmayı taahhüt etti.
- Çin ve ABD önümüzdeki 10 yılda sera gazı emisyonlarını birlikte çalışarak azaltmayı hedefledikleri bir plan açıkladı.
- 19 ülke sıfır emisyonlu nakliye rotalarının kurulmasını desteklemeye karar verdi.
- Türkiye'nin de aralarında olduğu 33 ülke, 40 şehir, 11 araç üreticisi şirket ve 27 filo sahibi kuruluş dünya genelinde 2040'a kadar sıfır emisyonlu araçlara geçiş mutabakatı imzaladı.
- 40'tan fazla ülke kömürü aşamalı olarak kaldırma kararı aldı.

Sürdürülebilir Kalkınma İçin Küresel Amaçlar

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA), küresel zorlukları ele alarak herkes için daha adil ve sürdürülebilir bir geleceğe ulaşmayı hedefliyor.

2030 yılını hedefleyen SKA'ların gerçekleşmesi için ihtiyaç duyulan küresel yatırım büyüklüğü yıllık 5-7 trilyon ABD doları. Gelişmekte olan ülkeler tek başlarına, yıllık 2,5 trilyon ABD doları tutarında finansmana ihtiyaçları var.

Bu süreçte ortalama seviyede gelişmekte olan bir ülkede GSYİH'nin %60'ını, sermaye akışlarının %80'ini ve işlerin %90'ını oluşturan özel sektörün SKA ile ilgili yatırımlarına yönelmesi oldukça önemli...

İSO Sürdürülebilirlik Temaları

İSO SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE KOORDİNASYON ŞUBESİ

1. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR SANAYİ

- İklim değişikliği uyum ve emisyon azaltım stratejileri
- AB Yeşil Mutabakatı
- Temiz teknolojiler
- Enerji ve kaynak ver. yönetimi
- Mevzuat uyum ve risk yönetimi

2. DÖNGÜSEL EKONOMİ

- Atık yönetimi
- Kimyasal ve su yönetimi
- Değer zinciri ve yaşam döngüsü analizi
- Yenilikçi iş modelleri, döngüsel ürün ve hizmet tasarımı
- Yeşil satın alma / yeşil tedarik
- AB Döngüsel Ekonomi mevzuatı

3. İŞİN GELECEĞİ

- Yetenek gelişimi, yetenek dönüşümü, yaşam boyu öğrenim
- Kapsayıcı iş modelleri ve toplumsal cinsiyet eşitliği
- Dönüşümsel sürdürülebilirlik liderliği
- Girişimcilik

4. GÜVENLİ ÇALIŞMA ORTAMI

- İş Sağlığı ve güvenliği
- Sağlık ve teknik donanım
- İşyeri iklimi, aydınlatma ve gürültü
- Kimyasal riskler
- Ergonomi: insana uygun çalışma
- İş organizasyonu ve çalışma süresi

5. SÜRDÜRÜLEBİLİR FİNANSMAN

- Düşük karbonlu ve kapsayıcı büyüme için sunulan finansal araç ve ürünlerin geliştirilmesi
- Mevcut finans imkanları ile İSO üyelerinin buluşturulması
- Sürdürülebilir kalkınma odaklı işbirliklerinin artırılması

İlave olarak tümünü yatayda kesen “Sürdürülebilirlik Odaklı İnovasyon” & “Dijital Dönüşüm”

İSO Sürdürülebilirlik Platformu

İSTANBUL SANAYİ ODASI SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK PLATFORMU

Sürdürülebilirlik alanında yürüteceğimiz faaliyetler için stratejik öneriler geliştirmek ve sürdürülebilirlik ile ilgili tarafları bir araya getirerek sinerji yaratmak amacıyla kurulmuştur. Platformun kendi belirleyeceği gündem maddeleri çerçevesinde ve İstanbul Sanayi Odası ev sahipliğinde, aylık bazda bir araya gelmesi hedeflenmektedir.

<https://www.iso.org.tr/surdurulebilirlik/iso-surdurulebilirlik-platformu.html>

Sektörel Rehberler

İstanbul Sanayi Odası tarafından uygulama öncelikli bir yaklaşım çerçevesinde sektörel bazlı sürdürülebilir dönüşüm odaklı bir çalışma yürütülmektedir. 10 sektöre özel “**Sürdürülebilirlik Öncelikleri ve Takip Göstergeleri**”ni içeren Sektörel Rehberlerden “Tekstil Ürünleri Sanayi ve Giyim Eşyaları Sanayi” ve “Gıda Ürünleri Sanayi” rehberleri kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Diğer sektörler için hazırlanan rehberler de sırası ile üyelerin ve kamuoyunun bilgisine sunulacaktır.

Sektörel Yol Haritalarına İSO Sürdürülebilirlik web sitesinden de erişilebilmektedir:

<https://www.iso.org.tr/surdurulebilirlik/sektorel-yol-haritalari.html>

Danışmanlık Projeleri

Sürdürülebilirlik altındaki beş tematik alandan biri olan "**İklim Değişikliği ve Sürdürülebilir Sanayi**" kapsamında «Kurumsal Karbon Ayak izi Danışmanlığı» ve «Enerji Verimliliği Danışmanlığı» projeleri yürütülmektedir.

Düşük karbonlu ekonomiye geçiş sürecinde üyelerimize destek olmak ve onları alanında yetkin danışman firmalar ile buluşturmayı hedefliyoruz.

«**Güvenli Çalışma Ortamı**» sürdürülebilirlik teması kapsamında ise İSG Danışmanlığı yürütülmektedir.

www.iso.org.tr/karbonayakizi

www.iso.org.tr/enerji-verimliliği

<https://bit.ly/3FH4swE>

Farkındalık Çalışmaları

- İSO Yeşil Blog
- İSO Yeşil Bülten
- İSO Yeşil Gündem Sohbetleri
- Sürdürülebilirlik Mini MBA
- İTÜ Çekirdek - Sürdürülebilirlik

İSO Yeşil Blog

15. Sanayi Kongresi - 7 Aralık 2021 – Haliç Kongre Merkezi

www.iso.org.tr/sanayi-kongresi

Teşekkürler...

İSTANBUL SANAYİ ODASI
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
VİZYONU

*Değişimin adı
sürdürülebilir üretim*

www.iso.org.tr/surdurulebilirlik

İSTANBUL
SANAYİ ODASI